

'Heffing op directe lozingen kan niet worden gemist'

Johan Raap en Roy Tummers pleiten hiernaast voor beëindiging van de (rijks) heffing op directe lozingen voor vergunningplichtige bedrijven die aan strenge Europese lozingseisen voldoen. Dit pleidooi komt qua bewoording en strekking vrijwel letterlijk overeen met de motie Madlener c.s., die door de Tweede Kamer bij de behandeling van de Waterwet is aangenomen (TK 2007-2008, 30 818, nr. 33). In zoverre is het jammer dat Raap en Tummers geen aandacht besteden aan de reactie van toenmalig minister Eurlings op deze motie.

In zijn brief van 6 juli 2010 (TK 2009-2010, 27625, nr. 168) constateert Eurlings op basis van onderzoek onder meer dat deze heffing recht doet aan het beginsel van kosten terugwinning van waterdiensten, inclusief het beginsel 'de vervuiler betaalt', zoals dit is vastgelegd in (artikel 9 van) de Europese Kaderrichtlijn Water.

De heffing wijkt ten principale ook niet af van de regeling die in een aantal andere Europese landen geldt en vormt een goed instrument om de kosten van het waterkwaliteitsbeheer voor een deel bij de lozers te leggen. De minister concludeert dan ook dat het systeem van de verontreinigingsheffing op directe lozingen nog steeds goed bruikbaar is en noodzakelijk om tegemoet te blijven komen aan Europeesrechtelijke randvoorwaarden. Wél acht de minister binnen dat systeem enkele aanpassingen denkbaar die in de uitvoering kunnen leiden tot een reductie van de administratieve en bestuurlijke lasten. Concreet wordt daarbij onder meer gedacht aan het uitbreiden van de mogelijkheden om vuilvrachten door middel van forfaitaire regelingen vast te stellen, nieuwe analysemethoden voor de vaststelling van de vuilvracht en het beëindigen van de heffing op zware metalen. De minister besluit zijn brief met het voornemen genoemde wijzigingen in de loop van 2011 te realiseren.

Op zichzelf volstaat de heldere reactie van de minister. Van onze kant voegen we daar nog het volgende aan toe. Allereerst benadrukken we dat het regulerende effect bij de verontrei-

nigingsheffing nooit voorop heeft gestaan. Als neveneffect wordt dat dankbaar in ontvangst genomen, maar het is altijd de financieringsfunctie geweest die bij de heffing het belangrijkste was. De daadwerkelijke sanering van een lozing werd en wordt in zoverre niet via de heffing maar via de vergunning afgedwongen. De vraag of een lozing feitelijk kosten veroorzaakt is, anders dan Raap en Tummers betogen, vanwege deze functie minder relevant. Zij gaan er overigens wel erg makkelijk van uit dat hiervan bij directe lozingen geen sprake zou zijn. Wat te denken van de kosten die het Rijk maakt voor vergunningverlening (het Rijk heft geen leges), handhaving, monitoring, planvorming, kwaliteitsbaggeren etc.?

Ook de minister duidt er in zijn brief al op dat de opbrengst van de rijksheffing (circa 20 miljoen euro per jaar) maar een deel van de beheerkosten van het Rijk omvat. Dit relatief bescheiden bedrag wordt bovendien voor een flink deel opgebracht wordt door waterschappen, die het effluent van hun zuiveringsinstallaties (rwzi's) op rijkswater lozen.

Dit brengt ons op een tweede punt. Raap en Tummers bekritisieren de 50%-reductie die de waterschappen voor deze lozingen ontvangen en spreken van een ongelijke behandeling. De onderhavige reductie is ooit bedacht door de Commissie Zevenbergen en houdt verband met het feit dat de aangesloten op deze rwzi's al de volle heffing aan het waterschap betalen, een heffing die gemiddeld al gauw 20 euro per vervuilingseenheid boven de rijksheffing ligt. Die aangesloten betalen dus als het ware 'dubbel' door de rijksheffing voor de

effluentlozing. Veel waterschappen hebben dergelijke lozingen inmiddels verplaatst naar 'eigen' (heffingsvrij) water, maar soms is dat technisch gezien niet mogelijk. Voor dergelijke situaties geldt dus de reductie, die wat ons betreft overigens ook 100% had mogen zijn. In zoverre is geen sprake van vergelijkbare gevallen, zoals ook de belastingrechter trouwens al heeft uitgesproken.

Een derde en laatste opmerking betreft de kritiek van Raap en Tummers dat de diffuse bronnen de heffingsdans ontspringen. Wij zijn het hiermee in beginsel van harte eens. De realiteit leert echter dat het buitengewoon lastig is om dergelijke heffingen fiscaal-juridisch goed te regelen en dan moet de politiek het ook nog willen omarmen (zie de eerdere mislukte poging van de Commissie Zevenbergen om een landbouwforfait in te stellen).

Resumerend merken wij op dat wij de grote en kostbare inspanningen van het bedrijfsleven om hun lozingen te saneren, zeker niet willen ontkennen. Het afschaffen van de rijksheffing op directe lozingen is alleen al Europeesrechtelijk gezien daarvoor echter geen goede beloning. Beter lijkt het ons om gezamenlijk de aandacht te richten op de door de minister aangekondigde aanpassingen van deze heffing, die zowel de lasten van het bedrijfsleven als van de waterbeheerders kunnen reduceren. Tot nu toe is het daarvan overigens niet gekomen.

**Herman Havekes en Martin Koster
(Unie van Waterschappen)**

advertentie

OMS 5.1

Binnenkort nieuwe release!

Onmisbaar, efficiënt en uniek!

Digitaliseren van uw operationele onderhoud

Alles in één systeem, leveranciersonafhankelijk

ICT-innovator voor de watersector

I-Real heeft haar specialistische kennis van websoftware, open telemetrie, GIS en gegevensopslag samengevoegd in het telemetrie- en procesautomatiseringssysteem **H2gO**.

I-Real is tevens uw partner voor koppelingen tussen diverse ICT-(telemetrie)systemen, onderhoudsmanagementsoftware, PLC-programmering, gegevensverwerking, maatwerkoplossingen, advies en onderzoek.

POSTBUS 593, 7000 AN DOETINCHEM. T: +31 (0)314 366600 E: INFO@I-REAL.NL I: WWW.I-REAL.NL

